

Een kind met epilepsie in de klas?

Informatie voor de leerkracht

Lees meer over:

Epilepsie bij kinderen:

- Wat is epilepsie?
- Aanvallen bij kinderen
- Hoe herken je absences?
- Begeleiding voor school

Hoe help je een kind met een aanval?

- Wat moet je doen bij aanvallen?
- Aanvalsprotocol
- Noodmedicatie

EpilepsieNL

Epilepsie bij kinderen

Bij epilepsie heb je een tijdelijke verstoring in de hersenen, een soort kortsluiting. Dat noemen ze een epileptische aanval. Aanvallen kunnen er heel verschillend uitzien.

Je kunt bewusteloos raken, vallen en gaan schokken met armen en benen. Je kunt ook alleen een vreemde tinteling voelen, niet uit je woorden komen of even voor je uit staren. Hierbij kan het bewustzijn verlaagd zijn. Je reageert dan niet als iemand je aanspreekt.

Bij kinderen komt de absence het meeste voor

Epilepsie komt vaak voor bij kinderen. 1 op de 100 heeft er last van. Bij kinderen zijn de hersenen nog niet helemaal volgroeid. Daardoor kunnen ze gevoeliger zijn voor epileptische aanvallen. De meest voorkomende aanval op de basisschoolleeftijd is de absence, een korte 'afwezigheid'. Zo'n absence wordt vaak niet herkend als een epileptische aanval. De bekendste aanval is de tonisch-clonische aanval. Dit is een aanval met bewusteloosheid en schokken. Deze aanval kan ook op de kinderleeftijd voorkomen maar dit is best uitzonderlijk.

Hoe ziet een absence eruit?

Bij een absence is een kind een korte tijd afwezig.

- Het staart 3 tot 30 seconden voor zich uit. Daarna gaat hij of zij weer verder alsof er niets is gebeurd.

- Soms maakt het kind subtiele bewegingen, zoals kleine schokjes van de mond, oogleden of ogen. Die bewegingen zijn minimaal.
- Het kind valt niet en er gebeuren zelden ongelukken bij een absence. De spierspanning verandert namelijk niet en de balans raakt niet verstoord.

Tijdens schrijfwerk is de absence duidelijk te herkennen. Vaak staat er dan een lijn, alsof een letter is 'uitgeleden'.

Vaak moeilijk te herkennen

Een absence is niet altijd makkelijk te herkennen. Het kan lijken op dagdromen of een concentratiestoornis of 'raar' gedrag. Pas als absences heel vaak op een dag voorkomen merkt de omgeving ze op. Het valt dan meer op dat het kind een afwezige, dromerige indruk maakt. Soms zijn er wel 10 tot 100 honderd aanvallen per dag. Doordat het kind dan steeds even afwezig is, kan het stukjes van de lesstof missen. Het komt dan ook vaak voor dat de absences pas worden ontdekt als de schoolprestaties achteruit gaan.

Lesmateriaal nodig?

Op epilepsie.nl staat betrouwbare informatie over epilepsie. Ook hebben we filmpjes en een handig eerste hulp kaartje. Nog vragen? Bel de Epilepsie Infolijn, 030 634 40 64.

Denk bij onderstaande signalen eens aan epilepsie!

Bepaalde signalen bij epilepsie kunnen lijken op signalen bij andere aandoeningen. Daardoor zijn ze soms moeilijk van elkaar te onderscheiden.

Plotselinge stemmingswisseling.

Gedragsproblemen, bijvoorbeeld:

- Agressief gedrag.
- Onzeker gedrag.

Wisselend verloop van prestaties, bijvoorbeeld:

- Niet meer abstract kunnen denken.
- Opeens onzelfstandig, onzeker en angstig werken.
- Eerder beheerste lesstof niet meer kunnen reproduceren.
- Tegenvallende prestaties.

Sterke wisseling in aandacht en tempo, bijvoorbeeld:

- Dagdromen.
- Tempoverschillen.
- Concentratiestoornissen.
- Trage verwerking.
- Ongedurig, rusteloos zijn.

Terugkerende lichamelijke klachten, bijvoorbeeld:

- Buik- en hoofdpijnklaften.
- Slechte fijne motoriek.
- Onregelmatig handschrift.
- Geen goede oog-handcoördinatie.

Gewoon naar school

De meeste kinderen met epilepsie gaan gewoon naar school en kunnen meedoen met bijvoorbeeld sport, spel en schoolreisjes. Dit geldt zeker als ze door de medicijnen geen aanvallen meer hebben. Laat je toch altijd goed informeren door de ouders/verzorgers wat de epilepsie voor hun kind inhoudt. Zo kun je in de gaten houden of het gedrag van het kind verandert. De epilepsie en de medicatie kunnen namelijk in de loop van de tijd veranderen. Daardoor is dan soms extra begeleiding nodig.

Extra begeleiding op school

Loop je op school tegen problemen aan bij het begeleiden van een kind met epilepsie? Het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE) adviseert kosteloos leerkrachten bij leerproblemen.

Hoe help je een kind met een aanval?

Bij de meeste aanvallen hoef je geen eerste hulp te geven. De aanval houdt meestal vanzelf binnen enkele minuten op. Het is wel belangrijk om tijdens de aanval bij het kind te blijven en gevaarlijke situaties te voorkomen.

Wat moet je doen bij een absence?

Je kunt niets doen om deze aanval te stoppen. Een aanval duurt meestal maar kort, 3 tot 30 seconden. Het kind maakt een afwezige, dromerige indruk en reageert niet. Het is belangrijk je te realiseren dat het kind informatie of instructie kan missen. Daardoor begrijpt het vaak niet wat het moet doen. Zeker als er meerdere absences zijn op een dag. Leg dan de opdracht opnieuw uit.

Wat moet je doen bij een tonisch-clonische aanval?

Deze aanval komt op de basisschoolleeftijd niet zo vaak voor. We beschrijven hem toch, omdat het heftig kan zijn deze aanval mee te maken en ingrijpen soms noodzakelijk is.

Hoe ziet deze aanval eruit?

Het kind raakt bewusteloos, verkrampst en verstijft 10 tot 20 seconden en gaat daarna schokken. Vaak valt een kind op de grond,

soms laat het de urine lopen en komt er een beetje bloed uit de mond doordat het op de tong heeft gebeten. Meestal is de aanval na 1 tot 3 minuten voorbij. Het kind kan daarna nog wel afwezig en moe zijn.

Wat moet je doen tijdens de aanval?

- Blijf kalm, blijf bij het kind, zorg dat het zich nergens aan kan bezeren;
- Houd de bewegingen niet tegen, maar bescherm het hoofd wel met handen, jas of kussen;
- Stop niets tussen de tanden;
- Houd de tijd van de aanval in de gaten.

De aanval is over als het schokken ophoudt. Het kind ademt dan meestal diep en rochelend.

Wat moet je doen na de aanval?

- Leg het kind op de zij, liefst in de stabiele zijligging;
- Blijf bij het kind en stel het gerust;
- Geef het kind niets te drinken;
- Geef ook aandacht en nazorg aan de kinderen die bij de aanval waren.

Wanneer 112 bellen?

Als de aanval langer dan vijf minuten duurt, moet je 112 bellen. Bij enkele kinderen is het nodig om noodmedicatie toe te dienen. Of en wanneer er noodmedicatie gegeven moet worden, staat in het aanvalsprotocol.

Aanvalsprotocol

In een aanvalsprotocol beschrijft een ouder/verzorger dingen als:

- Hoe ziet de aanval eruit?
- Welke hulp is nodig bij een aanval?
- Telefoonnummers van contactpersonen, ziekenhuis en arts.
- Of en hoe noodmedicatie toegediend moet worden.

Medewerkers van het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE) helpen ouders met het maken van een aanvalsprotocol.

Noodmedicatie (coupeermedicatie)

Artsen schrijven geregeld noodmedicatie voor om lange aanvallen af te breken. Bij kinderen is dit meestal de neusspray Midazolam. In de praktijk is noodmedicatie alleen nodig bij langdurende tonisch-clonische aanvallen. De arts vertelt de ouders wanneer en hoe ze deze medicatie moeten toedienen. Een leerkracht mag de noodmedicatie ook geven als hij of zij de juiste instructies heeft gekregen. Heb je geen instructie gehad? Je kunt altijd 112 bellen.

Is de noodmedicatie voor het kind Midazolam neusspray?
Bekijk dan ook ons filmpje.

**Bekijk ons filmpje
over het toedienen
van Midazolam
neusspray.**

Epilepsie verstoort levens. Daarom zijn wij er. Met informatie, ontmoeting en door veel geld op te halen voor toponderzoek. Zo zorgen wij samen voor minder onzekerheid.

EpilepsieNL is het platform voor de 200.000 Nederlanders met epilepsie en hun familie, partners en vrienden, samen meer dan een miljoen mensen. Doe jij mee?

**Epilepsie
verstoort
levens**

© EpilepsieNL, november 2021

Is deze uitgave ouder dan drie jaar, kijk dan op [epilepsie.nl](https://www.epilepsie.nl) of er een nieuwe versie bestaat.

EpilepsieNL heeft deze informatie met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld, maar kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid, volledigheid en actualiteit ervan. Heb je persoonlijke vragen? Stel deze dan aan je neuroloog.

Deze informatie mag je in andere teksten gebruiken met bronvermelding.

Ep **lepsieNL**

Epilepsie verstooort levens

Kom nu
in actie op
epilepsie.nl

EpilepsieNL